

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. 3. In quo enervatur tertia Elliesij ratio, conantis ostendere, quòd Christus, & Apostoli omnem potestatem, & jurisdictionem temporalem ab Ecclesia amandent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

ARGUMENTUM II.

23. Ludovic. *Ellies loco citato sic argumentatur* 2. Quarta potestas Ecclesiæ respicit, cenam delinquentium, juxta illud *Ioannis 18. Si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & publicanus.* Quibus verbis intelligitur, nullam aliam pœnam ab Ecclesia infligi posse in noxios, quàm ut ab ejus consortio removeantur, nec ampliùs in Christianorum habeantur numero. Itaque frustra quidam contendunt, potestatem esse Ecclesiæ, noxiorum vel pœnis temporalibus, vel Bonorum privatione puniendorum. Postrema denique potestas à Christo Apostolis collata est condendarum legum, quæ ad disciplinam Ecclesiasticam pertinent, & constituendorum sibi Successorum. At hæc leges bonum tantùm societatis Ecclesiasticæ respiciunt, non temporalem felicitatem: illiquè ministri ad regendam Ecclesiam, non ad rem publicam administrandam constituuntur, nec aliam, quàm animarum curam habent; juxta illud Pauli. *Obedite præpositis vestris, ipsi enim invigilant, quasi rationem de animabus vestris reddaturi.*

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

24. Primò. Potestatem Ecclesiæ correctoriam extendi super quocunque Christianorum, atque ad eò Regum etiam, caractere Baptismatis insignitorum, Ecclesiæ sanctæ unitatem, religionem quæ sacram, ac fidem Orthodoxam in suis, vel aliorum quoque Regum subditis perturbantium, seu evertere molientium peccato, constat ex Christi verbis *cit. 18. Ioannis cap. exaratis.* Quam ipsissimam coercionis etiam publicæ, à Christianorum nempe numero removendi auctoritatem, prævalere in foro etiam externo, vel ex hoc patet, quod publicè à consortio etiam publico Ecclesiæ removeat.

25. Sed nunquid hæc à Christianorum Ecclesiæ consortio exclusio publica, non nisi ad spirituales effectus extendi valet? Eius virgæ correctoriæ & coercitivæ à Christianorum consortio removere potentis sphaera, ab ipso met Christo verbis proximè subsequentiis circumscriptur, dum *ibidem* mox subjicitur: *Amen dico vobis, quæcunque alligaveritis super terram, & quæcunque solveritis super terram, erunt vel soluta, vel ligata in celo.* Quandoquidem ergo Ecclesiæ virga coercitiva, à Christianorum consortio, delinquentes, Ecclesiæque inobedientes, & contumaces removere præpotens, connexa sit cum *indefinita quæcunque ligandi, & solvendi potestate*, numquid sub ista voce *Tò Quæcunque*, consortium Christianorum etiam quoad communionem politicam intelligitur, non equidem *formaliter*, quæ sistit intra limites communionis politicæ, sed quæ noscitur supervestiri *moralitate* vel ordinabili in regnum cælorum, vel *moralium* ab hoc deficientiam importante? Sicuti ergo Ecclesia per virgam suæ coercionis, solvendo peccatoris contumacis jus, quod cuique fidelium est ad Ecclesiæ communionem, perimere noscitur jus e-

iusmodi: sic quia Ecclesiæ potestas extenditur ad quodcunque *Morale* in regnum cælorum ordinabile, neque verò ab hoc *moralitatis* ordine excludi unquam valent communionis etiam politicæ, imò & publici regiminis jura & actus, nequit illa Ecclesiæ ad quodcunque in terris *Morale*, quæ ab hominum arbitrio libero, sub inseparabili in regnum cælorum ordine permanere natum, sese extendens virga coercitiva, dici impotens, ad politicæ quoque communionis, regiminisque publici, quæ perversa, Ecclesiæ, Religionisque Orthodoxæ Bonum evertere conante, *moralitate* supervestiti, jura dissolvenda.

26. *Secundò.* Dum faretur *Elliesus*, Apostolicam Ecclesiæ auctoritatem posse condere leges ad Ecclesiasticam disciplinam pertinentes, num dicere fas est, non posse Summum Pontificem facere ordinationes autoritativas adversus Reges, sanctæ Ecclesiæ disciplinam evertere, fideique Orthodoxæ sanctiones è medio tollere conantes? Rectè equidem idem Author dicit, leges ex potestate à Christo Apostolis collatâ profluentes, non respicere *felicitatem temporalem*, sed *Bonum societatis Ecclesiasticæ.* Numquid verò hoc ipsum Ecclesiasticæ societatis in unitate fidei, & erga sanctam Ecclesiam, ejusque Pastorem Oecumenicum religiosâ obedientiâ consistentis, Bonum exigit, ut, quicunque fidei Orthodoxæ virtutem, disciplinamque Ecclesiasticam moliantur evertere, compescantur coercitivâ Ecclesiæ virgâ ad quodcunque solvendum, atque ad eò jus quoque Regium, quæ in Ecclesiæ perniciem perversè usurpatum, è medio tollendum prævalente? Quod ubi faciunt Ecclesiæ sanctæ Præpositi, vel maximè intendunt curæ animarum, invigilantque, quasi rationem de animabus sibi subditis reddaturi.

S. III.

In quo enervatur tertia Elliesij ratio, conans ostendere, quod Christus, & Apostoli omnem potestatem, & jurisdictionem temporalem ab Ecclesia amandent.

ARGUMENTUM I.

27. Ludovic. *Ellies præfatio cap. 1. S. 2.* sic argumentatur 1. Ad demonstrandum, nullam esse in Ecclesia temporalem potestatem, sufficeret equidem ostendisse, omnem illam potestatem, quæ à Christo Apostolis est collata, *spiritualis* esse. At Christus præterea omnem omnino potestatem temporalem ab Ecclesia amandavit, dicendo *Marci 10. v. 42. & Luca 22. v. 25. Reges gentium dominantur eorum, & qui potestatem habent super eos, benefici vocantur.* Quibus ad eò Christi verbis docemur, tum quod Apostoli, eorumque Successores omni temporali potestate, & jurisdictione careant: tum quod potestas illa *spiritualis*, quam illi habent, non sit dominij & imperij, sed mansuetudinis, & charitatis; siquidem potestatis terrene sit, exteriora tantùm administrare, *Spiritualis* verò sit proprium, interiorum gor-

dis affectum; uti Origenes in eum locum *Matthæi*, & *alibi*. Hieronymus *Epist. 3. ad Nepotianum*. Chrysostomus *lib. de sacerdotio*, *alijque locis* explicant.

Responsio, ac retorsio hujus argumenti refutatoria.

28. In primis demonstratum est in *anterioribus*, hæc duo inter se optime coherere, quod potestas Ecclesiastica sit *spiritualis*, nec adeo *temporalis*, & tamen sub *altiori moralitatis*, in regnum ordinabilis *formalitate*, extendatur etiam super temporalia. Nunquid enim, uti corpus inservire debet spiritui, ita etiam temporalia debent esse subordinata spiritualibus? Nunquid homo non *quoad animam* duntaxat, sed etiam *quoad corpus* operari debet ad finem spirituales salutis æternæ? Nunquid ex statu hominis ad finem supernaturalem elevati, stat obligatio, cunctas etiam corporales actiones reducendi ad Dei gloriam? Ita profectò pronuntiavit Apostolus, ut omnia, quæcunque faciunt homines Christiani, sive edendo, sive bibendo, sive quidvis aliud faciendo, in Dei gloriam facerent. Est igitur, Ecclesiæ potestati merè *spirituali per se primò*, ac *directè* non subjacere temporalia, attamen ex temporalium ad supernaturalia ordinatione Divinitus constitutà, fit consequens, ea *secundariò* ac *indirectè* esse subiecta potestati spirituali Ecclesiæ, quæ, dum *absolutum* habet regimen in ordine ad finem supernaturalem, consequenter habere debet *authoritatem*, temporalia etiam tanquam media in hunc finem ordinandi.

29. Sed pro *secundo*, nonnemo fortassis excipiet, urgendo, ut ex sacro Evangelio ostendatur, hæc *indirectè* temporalium in finem supernaturalem ordinatio, subiecta esse clavibus Ecclesiæ. Nunquid autem Christus Dominus *Matthæi. 16. & 18.* clavium Ecclesiæ potestatem protendebat super *Quodcumque*, non equidem sub *statu Esse physici* spectatum, cum cæteris qui Ecclesiæ *directam*, & *immediatam* super quæcumque jura terrena, corporalis etiam Christianorum vitæ, potestatem haberet, quod remotissimum est à sensu nostro. Sub *altiori* igitur *formalitate* ordinabilitatis scilicet ad regnum cælornù potestas Ecclesiastica respicit illud *Quodcumque super terram*, quod Christus Dominus discrete, & clarè insinuavit, eam ad *quodcumque super terram* seu ligandum, seu solvendum, potestatem contendo cum clavibus regni cælorum, quæ scilicet respicientibus *quodcumque* non sub *Esse Physico*, sed sub *Esse Morali* in regnum cælorum ordinabili consideratum. Et hinc verissimum est, Apostolos, eorumque successores carere omni temporali potestate ac jurisdictione, potestatemque illam spiritualem non esse dominij, aut imperij, sed mansuetudinis & charitatis. Num verò ex hoc dicere fas est, Ecclesiasticam potestatem ita exerceri duntaxat posse in volentes, ut nullo severioris erga nolentes, seu contumaces distractionis gladio sit armata?

30. Pro *tertio* igitur distinguere oportet, inter *primarium* & *secundarium*, seu quali *subsidi-*

rium potestatis Ecclesiasticæ munus. Illud prius equidem non nisi ex charitatis & mansuetudinis spiritu est exercendum, absque ullâ erga proprium commodum reflexione, sed sub puro salutis animarum in unitate fidei & sacræ religionis cultu etiam publico coadunatarum promovendæ studio. Et ideo Principum spiritualium principatus, in dilectione subditorum debet esse positus, uti Origenes in *Matth. 12. cap.* ait, observans, propterea in *Isa. hom. 6. Ministros Ecclesiæ non esse vocatos ad principatum, sed ad servitutem Ecclesiæ*, quamquam hanc ipsam servitutem Doctor ille vocet etiam *Principatum Principum spiritualium*. Num igitur hic Ecclesiæ principatus non nisi erga volentes habere potestatem locum; uti S. Hieronymus *Epist. 3. ad Nepot.* & Divus Chrysostomus *lib. 2. de sacerdot. alijsque ab Elliesio hic allegatis locis tradunt*? Ita profectò est, *primario* potestatis Ecclesiasticæ muneri locum non esse, nisi in volentibus, quippe cum ejus muneri sit, non in exterioribus duntaxat actibus sistere, sed in his *moralem* bonitatem ad regnum cælorum ordinabilem, salutemque animarum curare, neque verò ista seu *moralis*, & *supernaturalis* actuum humanorum bonitas, neque salus æterna obtineri valeat, nisi à volentibus, & spontaneè cooperantibus Christi fidelibus.

Quia verò ipsissimus ille *Principum spiritualium principatus*, ipsomet Elliesio fatente, habet vim legislativam; Num destituendus erit *virgæ publicæ* etiam coercionis erga illos, qui *sacris Ecclesiæ, vel ipsius etiam Christi legibus contumaciter contradicunt*? Hujus equidem quæsitæ resolutio in *anterioribus* jam multimodè facta est, attamen, quia Elliesius totam vim suorum ex opposito argumentorum, reducere contendebat in illud principium, quo Christus *Joann. 20.* effatus est: *sicut misit me vivens Pater, ita ego mitto vos.*

Idcirco pro *quarto* visum est operæpretium, hic repetere, quòd *Psal. 2.* in spiritu Prophetico inducatur æternus Pater locutus Christo: *Dabo tibi gentes hereditatem tuam, & possessiones tuas terminos terræ, reges eos in virga ferrea.* Hanc namque virgam importare authoritatem directionis, quæ ferream, atque dicere potestatem *coactionis & justitiæ*, explicat S. Augustinus in *dist. Psal. 2.* Hæc ipsa verò Christi potestas *gubernativa, & coercitiva Lucæ 1.* prædicta fuit sub illis verbis: *Dabit illi Dominus Deus sedem David Patris ejus: & regnabit in æternum.* Eo ipso autem, quòd regnum istud Ecclesiæ dicatur æternum, oportet, in terris fuisse à Christo reliquã eam gubernativam potestatem, per quam regimen hoc spirituale perpetuò duraret. Quamvis ergo Christi regnù non sit temporale mundi regimen, respiciatque æternam hominum salutem: hoc ipsum tamen spirituale ac supernaturale Ecclesiæ regimen importat virgã ferream coercitivam quoque authoritatis, à Christo Apostolis, eorumque successoribus comunicatæ, atque sic intelliguntur Apostoli eo modo à Christo missi, quo modo ipse à Patre æternò missus fuit cum *authoritate gubernativa, & coercitiva*, in suos quoque in terris relictos, vicarios transfusã.

33. De hac igitur *coercitionis & justitiæ* virga ferrea, in cuius usu consistit *secundarium*, & quasi *subsidiarium*, non nisi in statu inobedienciæ & contumaciæ exercendum munus, disquirere placeat ex *Elliesio*, *An hoc non nisi in volentes exhibere fas sit?* Ipsemet quæstionis hujus status pro quinto perimit seipsum, quomodo enim, quod non nisi in inobedienter reluctantes, & contumaciter nolentes exercetur officij pastoralis *subsidiarium & secundarium* munus coercitivum, absque manifesta contraditione dici posset, non nisi erga volentes habere locum? Quod ergo prælegati Patres de *primario* Ecclesiastica potestatis munere, non nisi erga volentes se exerere potente, dixerant, peperam trahitur ad *secundarium* quoque, ac *subsidiarium*, adversus inobedientes & contumaces exercendum, Pastoralis officij munus: quamquam ne hoc quidem debeat aliter usurpari, quam ex *spiritu charitatis & lenitatis*.

34. Nam pro *sexto*, num dicere fas est, justitiam, quæ attenditur in Ecclesiastica potestatis virgâ *coercitivâ*, pugnare cum sancta charitate? Num *Divinæ* charitatis munus est in zelando Dei honore privatum duntaxat, non etiam in publico religioso cultu, quem contumax & inobediens Ecclesiæ, nititur evertere? Num charitatis est, illos, qui Ecclesiæ contumaciter resistunt, in sua malitia impunè relinquere, & non potius virgâ ad quodcumque seu *solvendum, seu ligandum in terris* protensâ coercere? Num quia sub isto quocumque probatum est, contineri *quacumque, moralitatem* ad regnum cælorum ordinabilem superinducere nata, dum *spirituales* pœnæ non proficiunt, sanctæ charitatis & lenitatis *spiritus* prohibet Ecclesiam, ne suâ à Christo concessâ potestatis, manum extendat ad temporales pœnas, non sub *temporalitatis* equidem, sed *moralitatis* in regnum cælorum ordinabilis *formalitate* consideratas, Bono Ecclesiæ publico, animarumque fidelium salute communi ita exigente, in contumacibus *Unitatis* fidei, & tranquillitatis Religionis perturbatoribus.

35. Quare isthæc universa, uti optimè coherere possunt cum sanctæ charitatis *spiritu*, sic pro *septimo* nequaquam lapsiunt *spiritum* potestatis temporalis, quem *Christus* cit. *Marcii 10.* & *Lucæ 22.* remotissimum cupit à potestate Apostolica: *Reges gentium*, inquiens, *dominantur eorum, & qui potestatem habent, benefici vocantur, vos autem non sic.* Hisce namque verbis *Christus* disertè professus est, se nolle in Ecclesia instituire principatum *dominativum*, cuius nempe finis esset propria utilitas, sed præcepit tanquam *Pastor* bonus, ut is, qui inter Apostolos esset major, se ipsum impenderet in *spiritualem* animarum sibi *subjectarum* utilitatem, neque arrogaret sibi *dominandi* *libidinem*, proprium ex grege commodum quærendo: quippe cum dominium propriè consistat in facultate rebus, seu personis sibi *subjectis* in proprium utendi commodum. Eo ipso igitur, quod principatus Ecclesiasticus ejus sit naturæ, ut imponet obligationem, se totum impendendi in animarum salutem,

præcisâ propriâ, maximè temporali, utilitate, ideois principatus neque *dominativus*, neque *temporalis*, sed purè *spiritualis* est, non nisi ex charitatis *Divinæ* ad publicum Religionis sacræ Bonum vel præcipuè intentæ *spiritu*, etiam erga contumaces, Ecclesiæque rebelles exercendus.

ARGUMENTUM II.

Ludovic. *Ellies* cit. §. 3. argumentatur 2. ex *1. Petri* cap. 2. v. 2. ubi Apostolorum Princeps ita scripserat: *Pascite, qui in vobis est, gregem Dei, non coactè, sed spontaneè secundum Deum, neque turpis lucri gratiâ, sed voluntariè, neque ut dominantes in Cleris, sed forma facti gregis ex animo.* Quæ ergo clariùs, ait is *Author*, potuisset B. Petrus, illorum prædamnare sententiam, qui, contendunt, *Christum*, cum dixit *Pasce oves meas*, dedisse illi potestatem, Regum per depositionem, privationem quæ regni sui dependorum? Ejusmodi *dominativam* potestatem longè majorem, ac sit in ipsis etiam Regibus, à Summo Pontifice remotissimam, voluit S. quoque Bernardus, ad Eugenium Papam suum olim discipulum *lib. 2. considerat. cap. 6.* ita scribens: *Nec enim tibi Petrus, quod non habuit, dare potuit. Quod habuit, hoc dedit, sollicitudinem scilicet super Ecclesias: nunquid dominationem? Audi ipsum: Non dominantes, ait, in Clero, sed forma facti gregis ex animo.*

Responsio, ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

Illis verbis suis Petrus ita descripsit *primarium* *muneris* Pastoralis officium, erga spontaneè ac voluntariè, non vei d coactè obediens exercendum, ut minimè tamen intermitteret edocere *spiritum*, ex quo munus etiam *secundarium*, seu quasi *subsidiarium* pastoralis officij, erga contumaces, Ecclesiæque rebelles, sub strictâ *coercitionis* virgâ oportet exhibere. Nempe hic Apostolorum Princeps universim cavuit, ne Ecclesiastica autoritas sit *dominativa*, disertis adeò verbis ab Ecclesiæ Pastorum exigendo, ut recogitent, quod ipsorum potestas neque proprium imperantis commodum, sed *spiritualem* cuiusque utilitatem spectet, sicque adeò ejus potestatis virga coercitiva ex illo sancto fine, non turpis lucri gratiâ, exerceri debeat, neque porro cogere possit ad *substantiam* sui fors propriam, utpote non in exterioribus duntaxat actionibus sitam, sed respicientem bonitatem *moralem* actuum, nec non animarum salutem, quæ non nisi à volentibus obtineri potest. Atque hoc est, quod S. Bernardus inculcare intendebat, a Romani Pontificatus principatu excludens *dominationem*, dum cæteroqui idem Doctor mellissimus *lib. 1. Considerat.* alloquendo Romanum Pontificem: *Ergo, inquit, in criminibus, non in possessionibus est potestas vestra, quoniam propter illa, non propter has accepitis claves regni cælorum.* Quod si igitur indefinitè propter crimina, atque adeò Regum quoque, sanctæ Ecclesiæ rebellium, religionisque sacræ temeratorum scelera, Petri Successores acceperunt *claves regni cælorum* ab

quod-

quodcumque super terrâ solvendum institutas, quid, ni hæc potestas in Regiâ quoque potestatis non quâ terrestribus, sed quâ moralitate à regni cælorum sine deordinabili contaminatâ, solutionem, absque ullo tamen dominationis ambitu, sed ex sanctæ religionis, ac fidei Orthodoxæ, charitatisque adeo Divinæ zelo, Ecclesiæ sanctæ seu conculcatæ, seu conculcandæ necessitate notoriâ ita exigente, protendi posse, dicenda sit?

§. IV.

In quo examinantur Romanorum Episcoporum, sanctorumque Patrum testimonia, quibus Adversario videtur effici, quod Ecclesia in spiritualia tantum habeat potestatem, non seculis, ac Reges in sola temporalia, ita ut neutra potestas à se invicem dependeat.

ARGUMENTUM I.

38. Ludovicus Ellies *cit. cap. 1. §. 4.* argumentatur 1. ex testimonio Gelasij Papæ *epist. 8. Ad Anastasium* relatâ *to. Concil. 4. col. 1182.* ita scribentis: Duo sunt, Imperator Anguste, quibus hic mundus principaliter regitur, authoritas sacra Pontificum, & Regalis potestas. Nôsti enim, fili clementissime, quod, licet præsideas humano generi dignitate, rerum tamen Præsulibus Divinarum, devotus colla submittis &c. atque ab his causis tuæ salutis expetis. Et in tomo de anathematibus sic habet: Cùm ad veram ventum est (Christum) Regem, atque Pontificem, ultra sibi nec Imperator nomen imposuit, nec Pontifex regale fastigium vindicavit. Christus memor fragilitatis humanæ, quod suorum saluti congrueret, dispensatione magnificè temperans, sic adionibus proprijs dignitatibus distinctis, officia potestatis utriusque discrevit &c. ut & Christiani Imperatores pro æternâ vitâ Pontificibus indigerent, & Pontifices pro temporalium cursu rerum, Imperatoris dispositionibus uterentur, & ideo militans Deo, minime se negotijs secularibus implicaret, ac vicissim non ille rebus Divinis præesse videretur, qui esset negotijs secularibus implicatus. Ex quibus adeo Gelasij Papæ documentis, concludit is Author, utramque eam potestatem, & utriusque limites optimè distinctos esse, ita ut nihil liceat sæculari in Ecclesiastica, aut Ecclesiasticæ in sæcularia.

Responsio ac retorsio hujus argumenti refutatoria.

39. In primis ex præadductis Gelasij verbis constat, Imperatorem colla submittere rerum Divinarum Præsuli. Sed quibus in rebus? Hoc paucis exprimitur, quod nempe à Divinarum rerum Præsulibus Imperator causas suæ salutis expetat, utpote pro vitâ æterna indigens Pontifice. At cujus est, salutis causas subministrare, hujus est, amovere etiam vitâ æternæ impedimenta, non pro ipsius duntaxat personâ, sed pro universo etiam cætu fidelium. Si ergo Imperator, seu Rex quispiam salutis æternæ impedimenta ponat per fi-

dei, Religionisque publicam everfionem, neque Pontificis correctio Evangelica pensi habeatur, quò minus in suâ persistens contumaciâ, & suam, & subditorum animas infempiternum interitum detrudere pergat, unicumque tot scandalorum amovendorum remedium sperari possit ex ipsius depositione, numquid hæc inter causas, si non Imperatoris, plurimorum saltem aliorum fidelium salutis merito erit recensenda? Quid ni ergo in ordine ad hanc salutis etiam publicæ causam procurandam, atque hujus, & Christiano cuiuspiam Regno communem obicem tollendum; dum in deterius semper ruit seu Imperator, seu Rex hujusmodi, Pontifex omnium salutis curam gerens, compellitur ad talem sive Regem, sive Imperatorem deponendum ex auctoritate, ad Quodcumque solvendum sibi Divinitus imperitâ?

40. Hinc pro secundo facillè concedo, utramque potestatem, Ecclesiasticam scilicet atque civilem, & utriusque limites optimè distinctos esse, ita ut nihil liceat sæculari in Ecclesiastica, aut Ecclesiasticæ in sæcularia jura & bona; quatenus limitibus suis continentur: neque enim potestas Regiâ ad societatem politicam in finem publici boni ritè ordinandam, atque concives in hunc ordinem redigendos, per naturam suam, concreato naturali lumini hominibus congenitam, per se, ac ex se operari potest quidquam, quâ exorbitans extra ordinem ac debitum publicæ Religionis, Orthodoxæque fidei, ac societatis Ecclesiasticæ: sed hæc exorbitantia procedit ex malitiâ hominis, cui inexistit, Regiâ potestate se habentē ad eam solum per accidens, & concomitantē, cui proinde minimè adscribenda est, sed perverlo ejusdem abusus, utpote ex Regis nequam jure suo Regio abutentis pravâ voluntate proveniens; sicque adeo Rex Ecclesiasticæ disciplinæ perturbator, fideique Orthodoxæ, ac veræ Religionis inimicus, invadendo sanctæ Ecclesiæ jura, non persistit intrâ limites suæ Regiæ potestatis, sed ex nequitia suâ incidit in sphæram potestatis Ecclesiasticæ, à suis fidelibus, Ecclesiæque Orthodoxæ removere obstrictæ; quidquid animarum salutis, publicoque Ecclesiæ sanctæ Bono officit, imò extremum minatur interitum. In quo adeo statu potestas Ecclesiastica nihil equidem facere potest adversus ipsam in se spectatam; ut sic cum limitibus suis, Divinitus constitutam Regiam potestatem: attamen, quia Rex in perniciem animarum, Ecclesiæque destructionem eâ abutitur, eandem, quâ in hoc subjecto, in malitiâ sua penitus obstinato, ipsaque tam perverse abutente subsistentem, tollere potest ab ipsissimo hoc individuo, quippe cùm potestatis ejusmodi intrâ hoc subjectum subsistentia noscatur, ex talis perverfi hominis nequitia esse jam medium evertendi Ecclesiam, publicamque Religionem, sicque adeo intelligatur, incidisse in sphæram Ecclesiasticæ auctoritatis, Divinitus constitutæ ad solvendum & tollendum, Quodcumque super terram est sanctæ Ecclesiæ destructivum, animarumque salutis impeditivum. Et sic verissimum est, quod